

Hydraulické ventily

Název školy: SPŠ Ústí nad Labem, středisko Resslova

Autor: Ing. Pavel Votrubec

Název: VY_32_INOVACE_04_AUT_75_ventily_hydraulika

Téma: Hydraulika ventily

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.10.1036

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

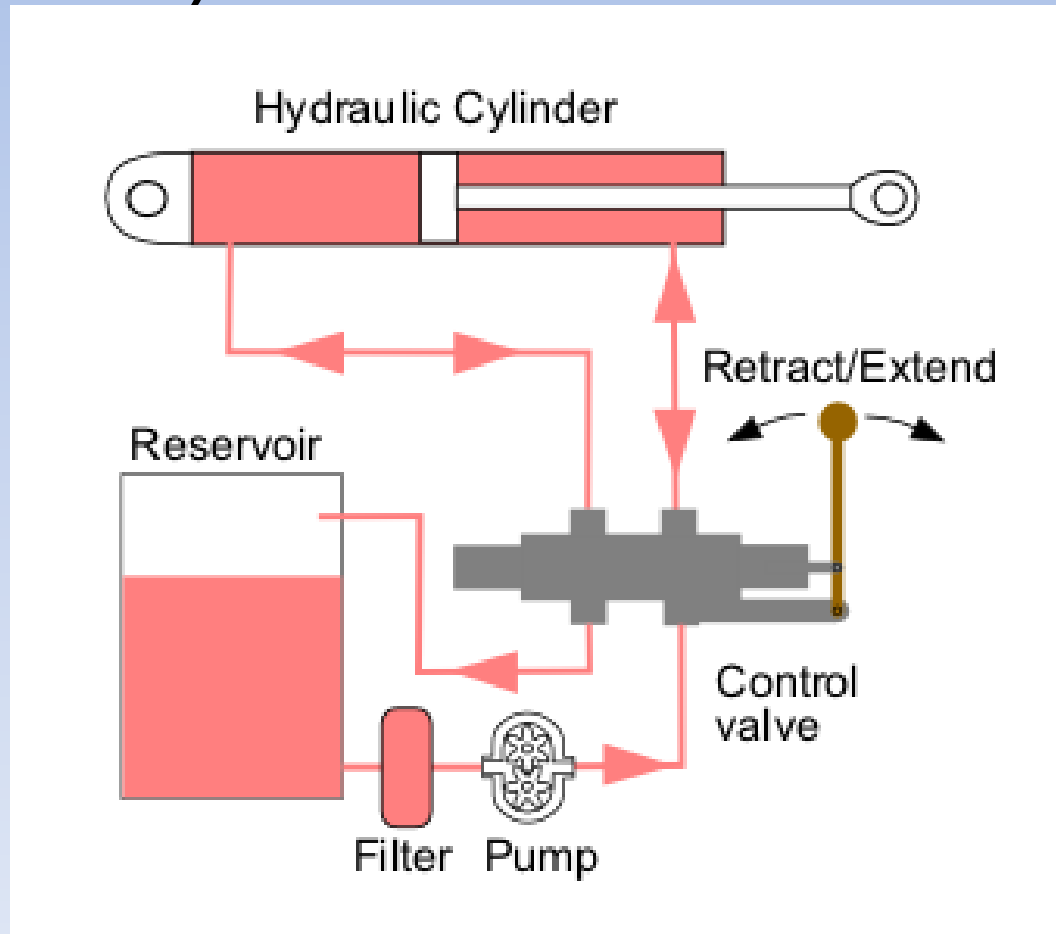

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hydraulické ventily

Ventily (valves)

Hydraulické ventily

Složení:

(1) *Hydrogenerátor*

(2) *Hydromotor*

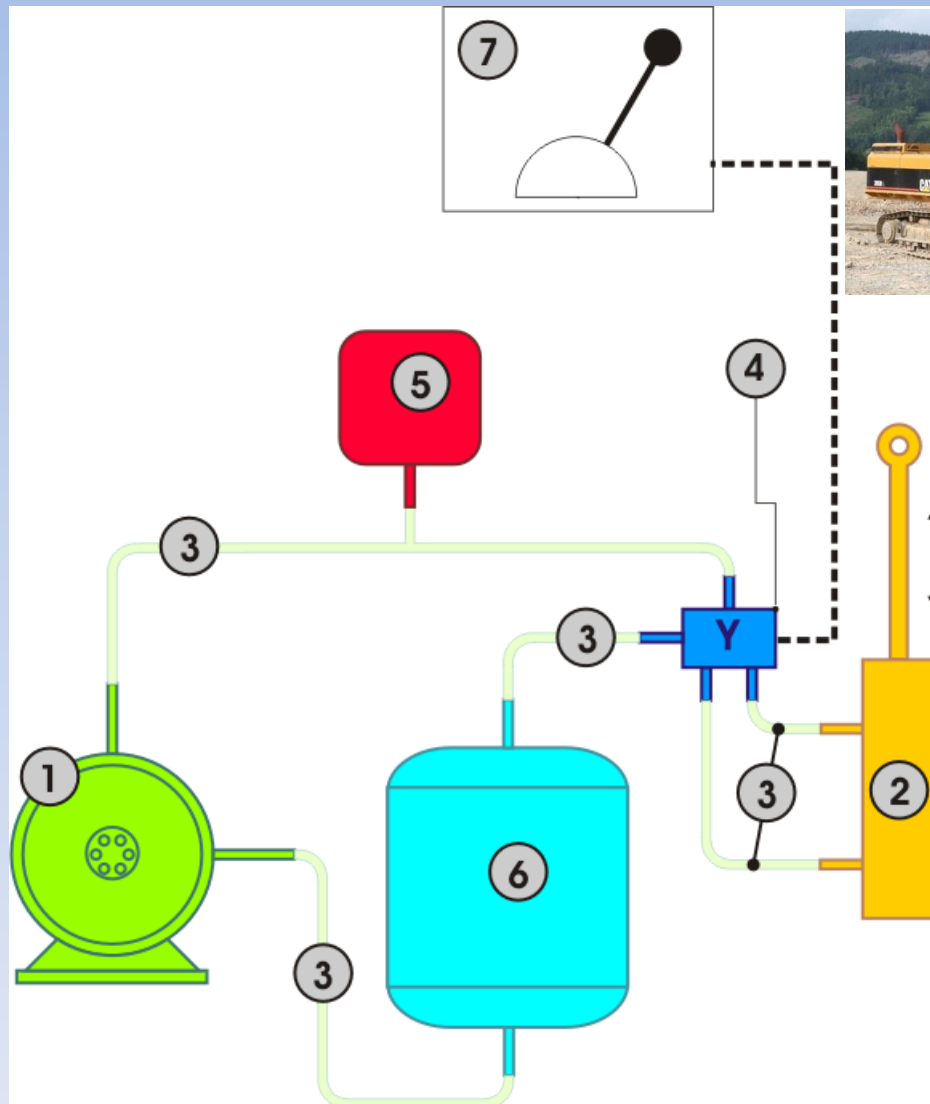
(3) *Hadice*

(4) *Ventil*

(5) *Akumulátor*

(6) *Sběrná nádrž*

(7) *Ovládání*

Hydraulické ventily

Ad.4) Ventily

- Řídí směr toku
- Regulují tlak
- Regulují průtok

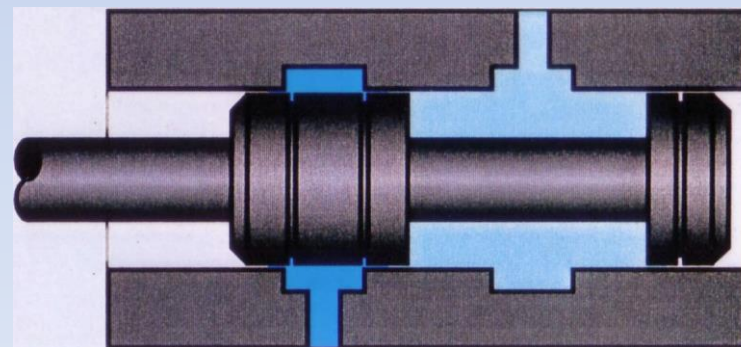
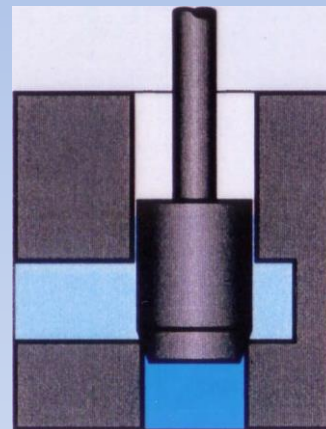
Fungují jako řídicí prvky tak aby se na hydromotorech dosáhlo požadovaných hodnot síly a nebo kroutícího momentu a aby se udržely předepsané provozní podmínky.

Pozn.: všechny ventily navíc představují určitý odpor pro protékající hydraulickou kapalinu

Hydraulické ventily

Dělení ventilů podle konstrukce:

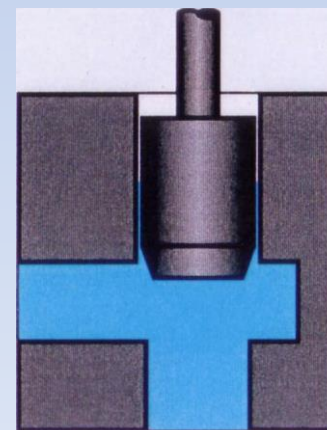
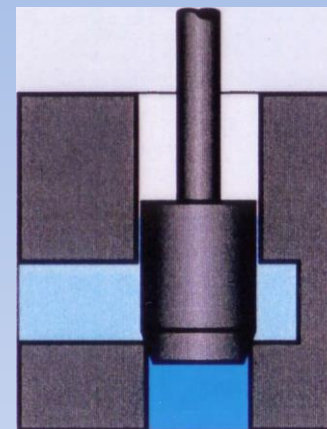
- Sedlové ventily
- Šoupátkové ventily

Hydraulické ventily

Sedlové ventily

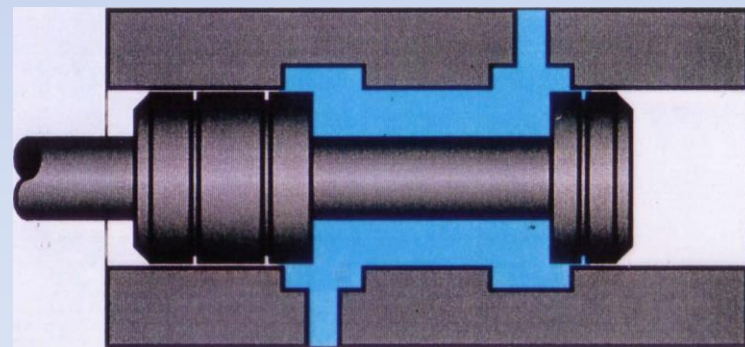
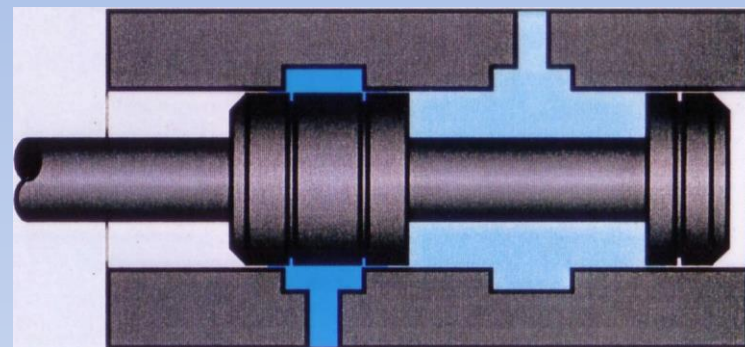
Výhodou sedlových ventilů je jejich těsnost v uzavřené poloze. Proto dokáží zastavit hydromotor tak, že s ním vnější síla nebo moment nepohybují

Hydraulické ventily

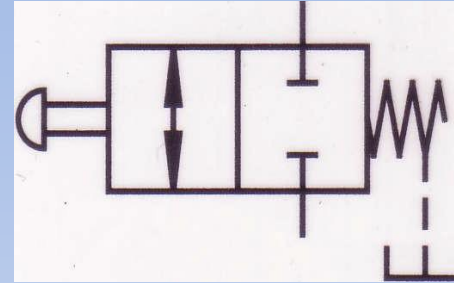
Šoupátkové ventily

U šoupátkových ventilů je mezi šoupátkem a tělesem vůle, kterou se při tlakovém spádu protlačí určitý průtok, který způsobuje pohyb hydromotoru tzv. plíživou rychlostí.

Hydraulické ventily

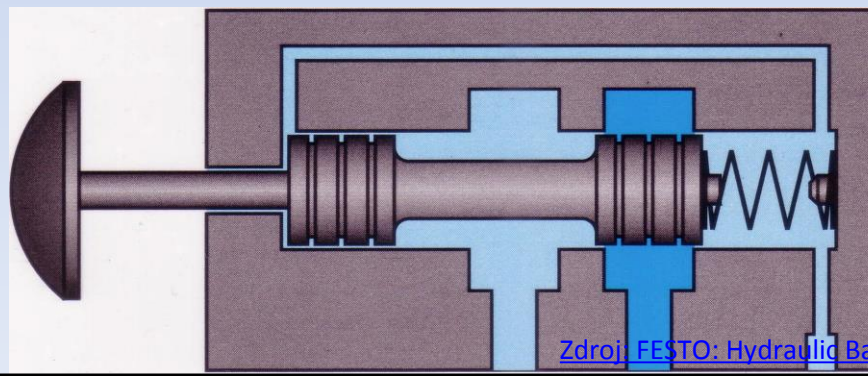
Šoupátkové ventily

Posuvné šoupátko se skládá z jednoho nebo více spojených nákrůžků, které se axiálně přemísťují ve válcovitém otvoru se zápichy. Posunutím šoupátka s nákrůžky se odkrývají nebo zakrývají zápichy v tělesu. Tím se otevírají, spojují nebo zavírají různé propojovací kanály.

Při přestavování posuvného šoupátka je třeba překonat sílu pružiny a třecí sílu. Síly, které vzniknou působením tlaku na protilehlé plochy šoupátka, jsou vyrovnány.

Šoupátko je uloženo v tělesu s určitou vůlí. Tato vůle má za následek stálý průsak kapaliny, což způsobuje ztráty objemového průtoku na ventilu. Pro správnou funkci ventilu musí být pružinová i protilehlá komora spojena s nádrží pomocí kanálu T a nebo L.

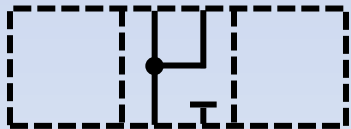

Hydraulické ventily

Překrytí šoupátka

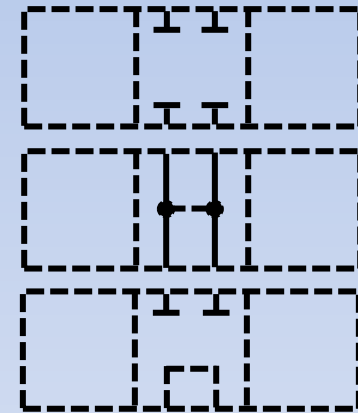
Kromě vůle mezi šoupátkem a tělesem je průsak oleje určen také překrytím hran šoupátka. Překrytí se volí podle použití ventilu.

- Pozitivní překrytí: „použití pro tvrdý rozjezd hydromotorů“
- Negativní překrytí: „pro měkký rozjezd hydromotorů“
- Nulové překrytí: „pro rychlou změnu směru pohybu hydromotoru“
- Tlakový předstih: „první je připojeno čerpadlo k hydromotoru

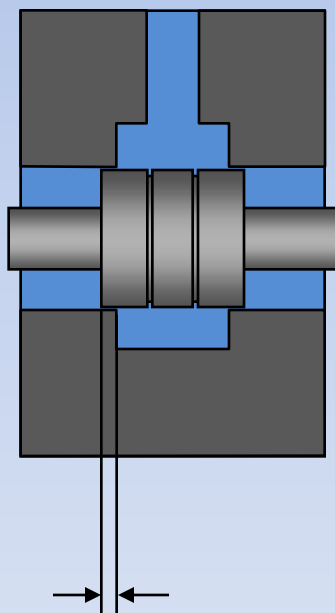
a posléze i odtok z hydromotoru spojen s nádrží“

- Odtokový předstih: „odtok z hydromotoru je nejdříve spojen s nádrží a teprve pak se připojí čerpadlo s hydromotorem“

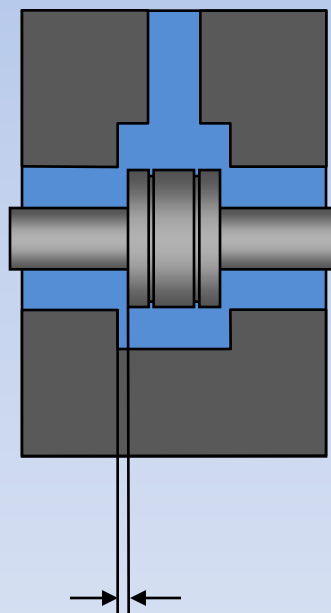

Hydraulické ventily

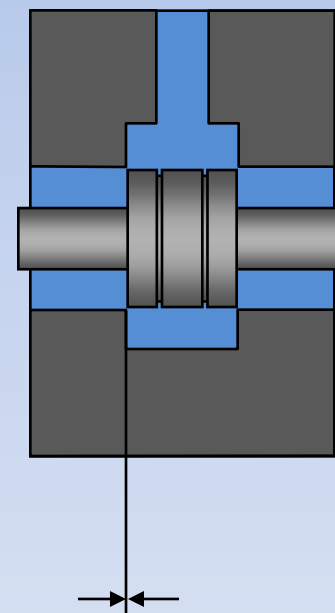
Překrytí šoupátka

Positive overlap
Pozitivní překrytí

Negative overlap
Negativní překrytí:

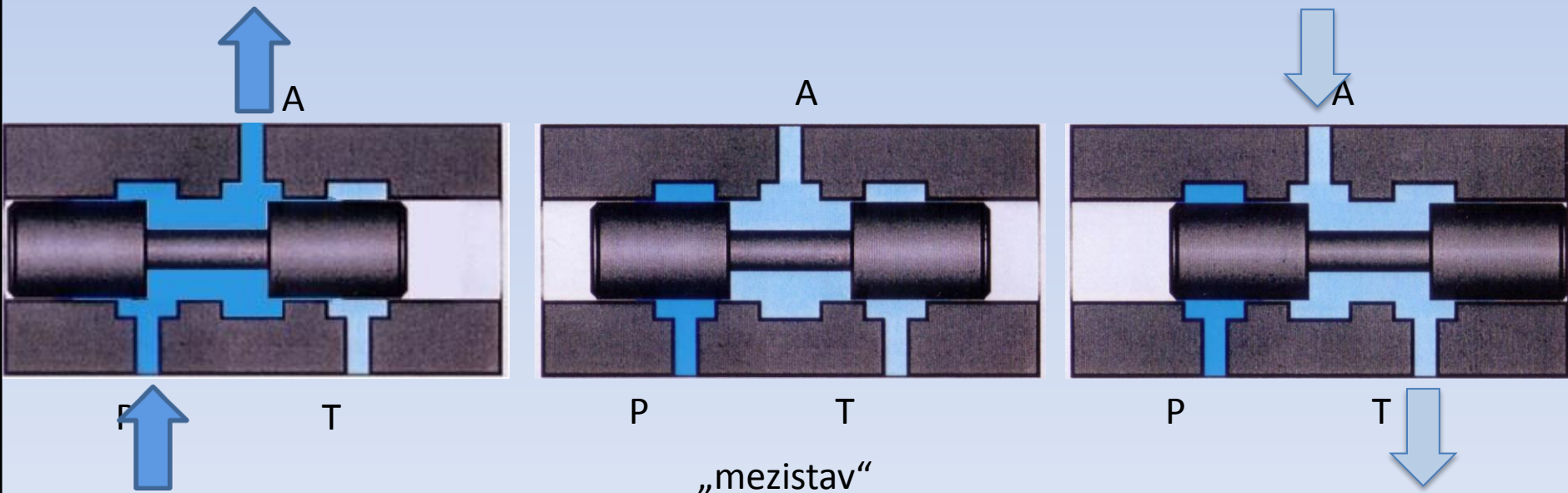
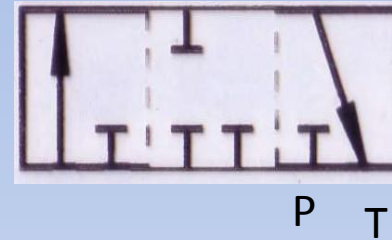
Zero overlap
Nulové překrytí:

Hydraulické ventily

Pozitivní překrytí:

„použití pro tvrdý rozjezd
hydromotorů“

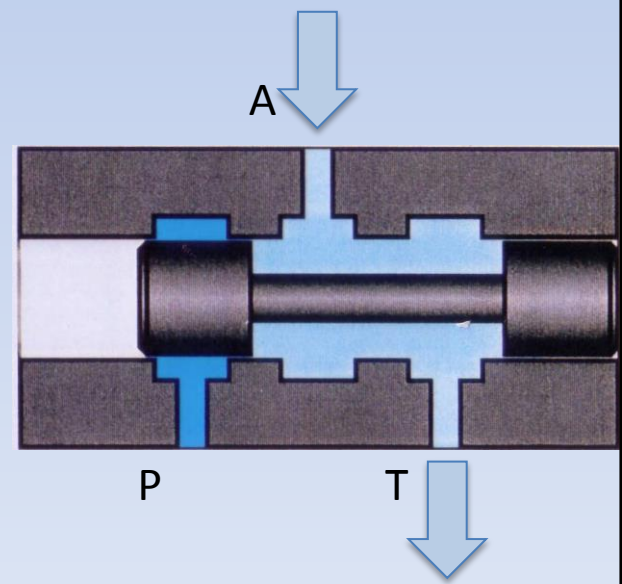
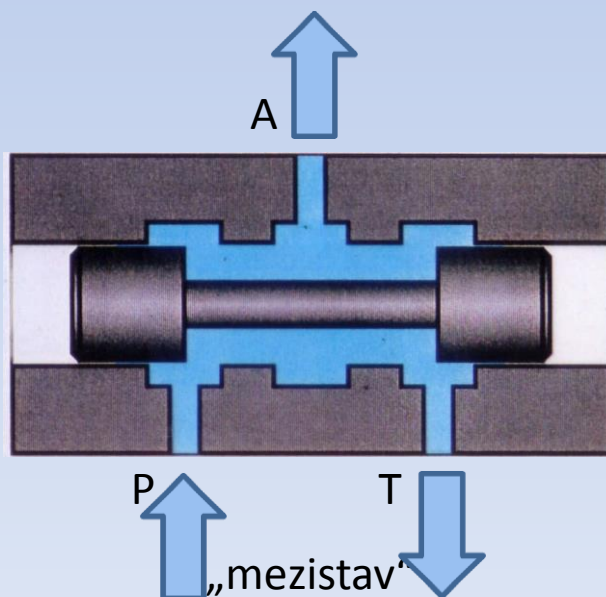
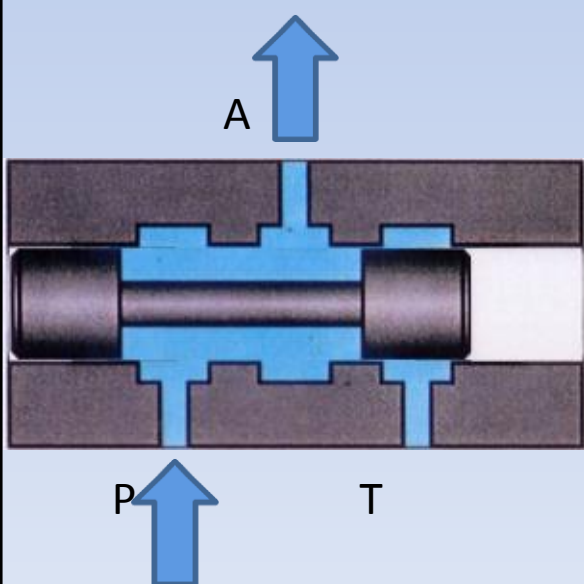
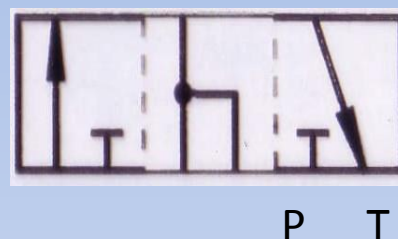
Náhradní schéma: A

„mezistav“

Negativní překrytí:
„pro měkký rozjezd
hydromotorů“

Náhradní schéma: A

Hydraulické ventily

Ad.4) Ventily

Řídící šoupátkové rozváděče

Ventil se skládá z tělesa s vnitřními kanály, které jsou spojovány a přerušovány pohyblivým členem (šoupátkem). Změnou polohy šoupátka je řízen směr průtoku hydraulické kapaliny.

Ventily jsou znázorněny několika spojenými čtverečky.

Počet čtverečků ukazuje počet možných poloh.

Šipky uvnitř čtverečků ukazují směr průtoku.

Čáry zvenčí značí, jak jsou propojeny připojovací kanály (cesty) v jednotlivých polohách.

K základní možnosti označování cest je použití písmen P, T, A, B a L.

Význam cest:

[Zdroj: FESTO: Hydraulic Basic Level Textbook HY501 Order No: 093281](#)

P – napájecí tlakový kanál

T – zpětný tlakový kanál do sběrné nádrže

A, B – pracovní kanály ke spotřebiči

X – řídící vedení

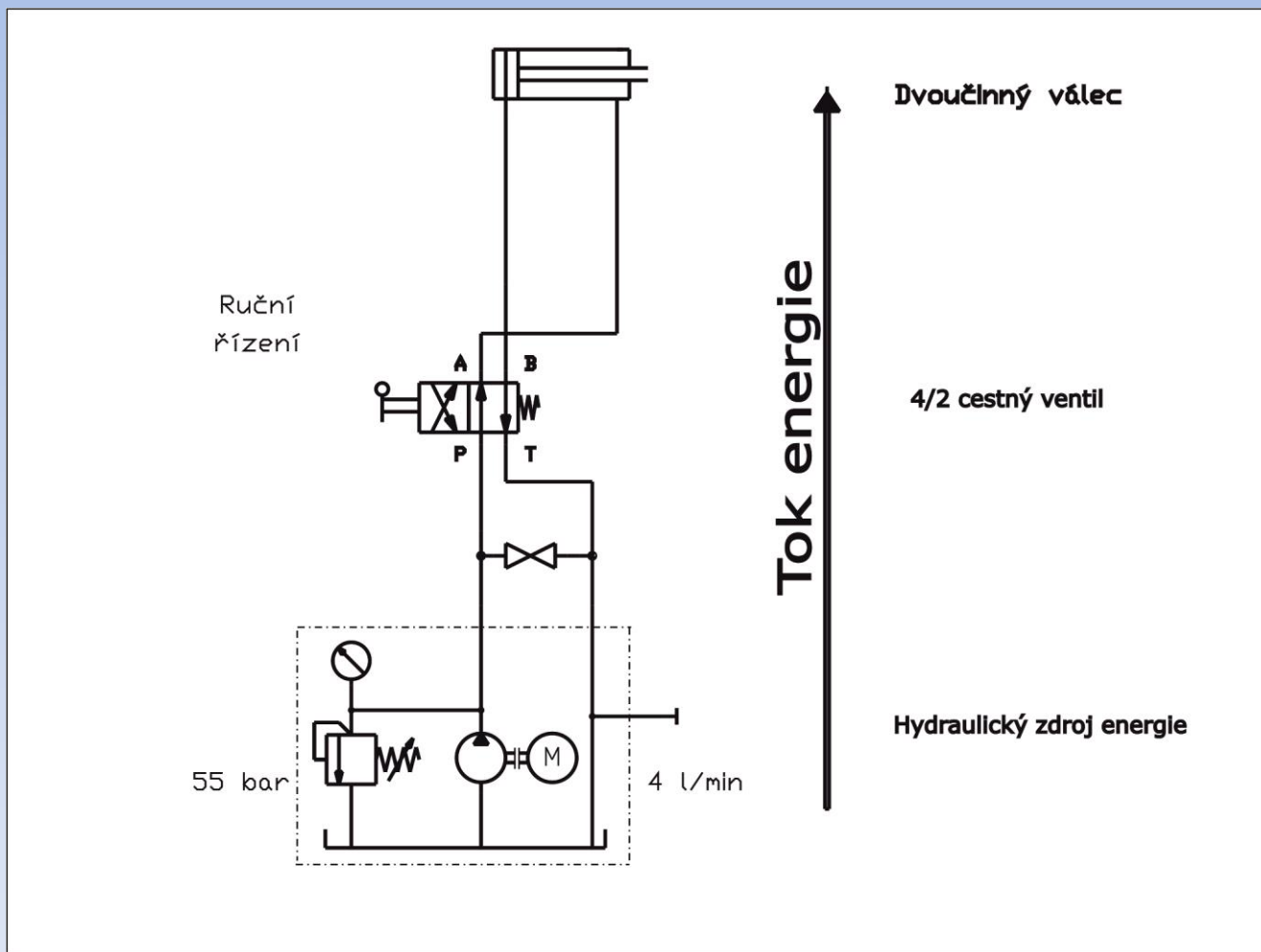
Y – pomocné zpětné vedení (svodové)

L – svodový kanál bez tlaku do sběrné nádrže tzv. „Leakage“ [[likidž](#)]

[hovorově Lekáž] - průsak

[Zdroj: http://www.online-slovník.cz/anglicky/prusak](http://www.online-slovník.cz/anglicky/prusak)

Hydraulické ventily

Hydraulické ventily

Typy ručního ovládání ventilů:

Obecná značka

s areací

Ovládání tlačítkem

Tlačítkem s areací

Ovládání pákou

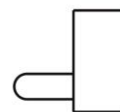
Nožní pákou

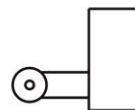
Hydraulické ventily

Typy mechanického ovládání ventilů:

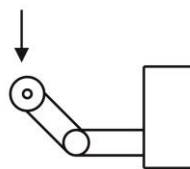
Ovládání dotykem

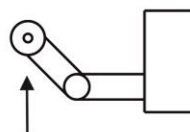
Ovládání kladičkou

Lomenou kladičkou zprava

Lomenou kladičkou zleva

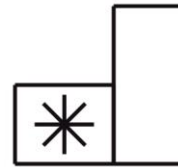

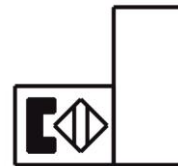
Hydraulické ventily

Typy mechanického ovládání ventilů:

Ovládání „jiným způsobem“

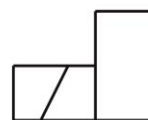
Ovládání magnetickým polem

Hydraulické ventily

Typy signálního ovládání ventilů:

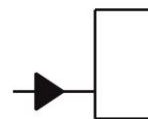
Ovládání cívkou elektromagnetu

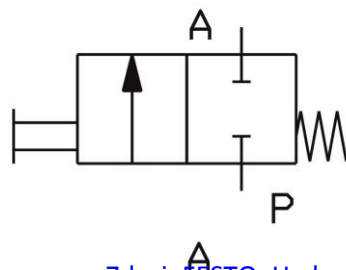
Ovládání cívkou elektromagnetu
a předzesilovačem

Ovládání tlakem hydraulické kapaliny

Pružinou, pro návrat do klidové
polohy

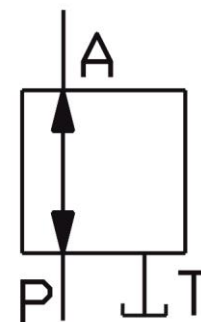

Hydraulické ventily

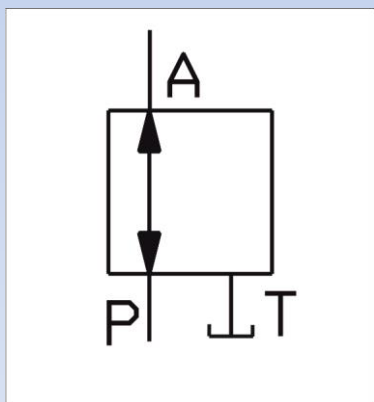
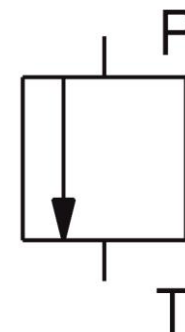
Tlakové ventily, prvky pro řízení tlaku

Legenda:

Ventil v základní poloze otevřený

Ventil v základní poloze zavřený

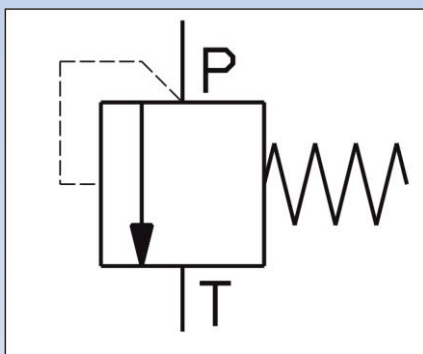

Otevřený z P do A, T je zavřené

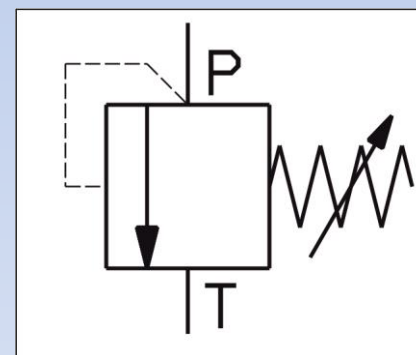
Hydraulické ventily

Tlakové ventily, prvky s měřením tlaku na vstupu ventilu

Legenda:

Pevně nastavený tlak

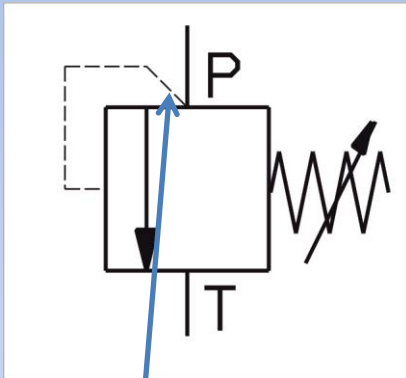

Nastavitelný tlak

Hydraulické ventily

Prvky pro řízení tlaku:

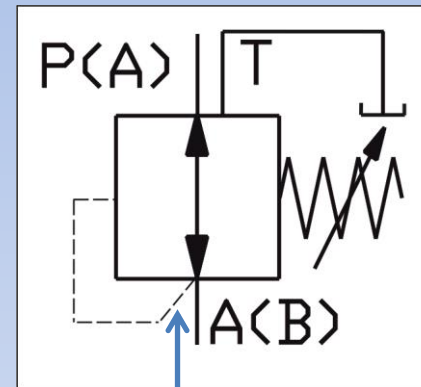
Tlakové ventily

Umožňuje nastavit mezní tlak na požadovanou hodnotu. Jestliže tlaková síla překoná sílu pružiny, ventil se otevře.

Měření tlaku na vstupu.

Redukční ventily

Na výstupu se nastaví redukováný tlak. Když výstupní tlak dosáhne požadované hodnoty, ventil se úplně zavře.

Měření tlaku na výstupu.